

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

12 Νοεμβρίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5266

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 141657/Δ2

Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος των Θρησκευτικών των Α', Β' και Γ' τάξεων Γενικού Λυκείου.

**Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Την περ. α της παρ. 2 του άρθρου 42 του ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Α' 193).

2. Την υποπ. ββ της περ. α της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3966/2011 «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις» (Α' 118).

3. Το άρθρο 175 του ν. 4823/2021 «Αναβάθμιση του Σχολείου, ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις» (Α' 136).

4. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

5. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).

6. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).

7. Το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).

8. Την υπό στοιχεία 168/Υ1/08-01-2021 απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων με θέμα «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ζωή Μακρή» (Β' 33).

9. Την υπό στοιχεία 104671/ΓΔ4/27-09-2021 υπουργική απόφαση «Πιλοτική Εφαρμογή Προγραμμάτων Σπουδών στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση» (Β' 4003).

10. Τις υπ' αρ. 55/14-10-2021 και 56/21-10-2021 πράξεις του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

11. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη, σύμφωνα με την υπό στοιχεία Φ.1/Γ/723/138374/Β1/01-11-2021 εισήγηση του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (Α' 143) της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνον

Το Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ) του μαθήματος των Θρησκευτικών των Α', Β' και Γ' τάξεων Γενικού Λυκείου ορίζεται ως εξής:

Α. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα των Θρησκευτικών ως μάθημα οργανικά ενταγμένο στην ελληνική εκπαίδευση

Το μάθημα των Θρησκευτικών εντάσσεται στον κανόνα των υποχρεωτικών σχολικών μαθημάτων, τα οποία διδάσκονται στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση του ελληνικού σχολείου. Η οργάνωση και η λειτουργία του θεμελιώνονται στο Σύνταγμα της Ελλάδας, στους νόμους του ελληνικού κράτους, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις αποφάσεις του

Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ), και στις συμβάσεις και συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης και τις αποφάσεις της Ολομέλειας του ΣΤΕ (1749 και 1750/2019). Βασική αποστολή του μαθήματος των Θρησκευτικών αποτελεί η «ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης», η οποία είναι συνταγματική υποχρέωση του κράτους. Για να υπηρετεί τον εν λόγω σκοπό, το μάθημα διδάσκεται επί ικανό αριθμό ωρών διδασκαλίας εβδομαδιαία στο πρόγραμμα του Δημοτικού, Γυμνασίου, ΓΕΛ και ΕΠΑΛ και τα μαθησιακά αποτελέσματά του αξιολογούνται συντελώντας στη γενικότερη επίδοση των μαθητών και μαθητριών.

Ο θεμελιώδης παιδαγωγικός και ανθρωπολογικός προσανατολισμός του μαθήματος των Θρησκευτικών

Το παιδαγωγικό και μορφωτικό έργο που παρέχεται μέσω της διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών αποσκοπεί στην ενίσχυση και την εμπέδωση της θρησκευτικής συνείδησης των ορθόδοξων μαθητών και μαθητριών. Η προοπτική αυτή υπηρετεί την ολόπλευρη ανάπτυξή τους, κυρίως δε συμβάλλει στην καλλιέργεια του ανθρώπινου προσώπου ως μοναδικής, ανεπανάληπτης και ελεύθερης ύπαρξης. Με αυτόν τον τρόπο το μάθημα παρέχει όλα τα αναγκαία ερεθίσματα, ώστε οι μαθητές/-τριες να γνωρίζουν τον εαυτό τους, να επικοινωνούν αποτελεσματικά με τους ανθρώπους και τον κόσμο γύρω τους, καθώς και να αφουγκράζονται και να αντιμετωπίζουν τις μεγάλες προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου.

Το μάθημα των Θρησκευτικών ως μάθημα παιδείας και πολιτισμού

Το μάθημα των Θρησκευτικών αποτελεί μάθημα παιδείας και πολιτισμού. Σε αυτό καλούνται οι μαθητές και οι μαθήτριες να αναγνωρίσουν και να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης, ώστε να αποκτήσουν συναίσθηση της ευθύνης για τη συνέχειά της σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο. Υπό αυτή την έννοια, λαμβάνουν τα απαραίτητα εφόδια, για να δρουν στο μέλλον ως ενεργοί πολίτες του ελληνικού κράτους, στο οποίο η παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας αποτελεί ζωντανό και λειτουργικό στοιχείο της ιστορικής ταυτότητας και του πολιτισμού του, και κατ'επέκταση συστατικό παράμετρο του δημόσιου χώρου. Εκτός τούτων, αποτελεί μάθημα ευρωπαϊκής παιδείας και εκπαιδεύει Ευρωπαίους πολίτες προάγοντας τις διαχρονικές χριστιανικές αξίες, οι οποίες αποτέλεσαν τα θεμέλια του σύγχρονου ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Το μάθημα των Θρησκευτικών ως μάθημα ταυτότητας του προσώπου

Το μάθημα των Θρησκευτικών, λαμβάνοντας υπόψη τις προσεγγίσεις των επιστημών της θεολογίας, της παιδαγωγικής και της θρησκευτοπαιδαγωγικής, σε συνδυασμό με τα σύγχρονα πορίσματα της εκπαιδευτικής ψυχολογίας, της αναπτυξιακής ψυχολογίας και της διδακτικής, προτάσσει την ανάπτυξη του ανθρώπου ως ενιαίας ψυχοσωματικής οντότητας. Επειδή συντελεί στην ανάπτυξη της ταυτότητας του προσώπου, αντιμετωπίζει τους μαθητές και τις μαθήτριες ως πρόσωπα, καθένα εκ των οποίων φέρει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά

και εμπειρίες, συγκεκριμένες ανάγκες και ποικίλα ενδιαφέροντα, που έχουν άμεση αναφορά στην πορεία της ψυχοσωματικής του ωρίμανσης. Επομένως, το μάθημα των Θρησκευτικών αποτελεί παράγοντα ενίσχυσης της αυτοεκτίμησης, της αυτοπεποίθησης, της ενσυναίσθησης αλλά και της ανθεκτικότητας των νέων ανθρώπων. Μέσα από αυτό το πρίσμα, οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να αποκτήσουν τις κατάλληλες ικανότητες, ώστε να συνυπάρχουν αρμονικά με όλους τους ανθρώπους και με τον θρησκευτικά «άλλο» και να συνεργάζονται συμβάλλοντας στην εύρυθμη λειτουργία του κοινωνικού συνόλου.

Από την άλλη πλευρά, το μάθημα των Θρησκευτικών επικεντρώνεται στην εκπαίδευση του νέου ανθρώπου. Για τον λόγο αυτό είναι διακριτό μάθημα στη σχολική εκπαίδευση, που εισάγει ως αντικείμενο στη διαδικασία διδασκαλίας-μάθησης τη σχέση του ανθρώπου με το θείο, όπως αυτή νοηματοδοτείται στην ορθόδοξη παράδοση και τον πολιτισμό. Το μορφωτικό αυτό περιεχόμενο αξιολογείται ως έγκυρη πρόταση προσανατολισμού του βίου και ως ζωτικό σημείο αναφοράς για την ανακάλυψη απαντήσεων σε βασικά ερωτήματα που απασχολούν τον άνθρωπο στην πορεία ανάπτυξης της ταυτότητάς του. Μαθαίνουν ελεύθερα οι μαθητές και οι μαθήτριες, σε σχολικό πλαίσιο, τι σημαίνει να είναι κανείς ορθόδοξος χριστιανός, πώς η επιλογή αυτή διαμορφώνει τη ζωή του, το πολιτισμικό του πλαίσιο, τις θέσεις του στην ευρύτερη κοινωνία αλλά και τη δράση του ως αυριανού πολίτη και ως ισότιμου συνομιλητή στον δημόσιο χώρο του ελληνικού κράτους, της Ευρώπης και του κόσμου όλου. Ενθαρρύνονται, έτσι ουσιαστικά, να συσχετίζουν αυτή την πρόταση προσανατολισμού της ζωής με τις σύγχρονες προκλήσεις του κοινωνικού γίγνεσθαι και υποστηρίζονται με την ανάπτυξη των ικανοτήτων να δρουν δημοκρατικά, ελεύθερα και με αγάπη για τον συνάνθρωπο.

Β. ΣΚΟΠΟΘΕΣΙΑ

Γενικοί Σκοποί.

Με βάση όλα τα παραπάνω διαμορφώνονται οι γενικοί σκοποί της διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Ειδικότερα, το μάθημα των Θρησκευτικών συμβάλλει:

- Στη διαμόρφωση ελεύθερων, υπεύθυνων και κριτικά σκεπτόμενων πολιτών και στην προετοιμασία των μαθητών και μαθητριών για τον δημόσιο χώρο με τέτοιο τρόπο, ώστε να αναδεικνύουν ως πολίτες του κόσμου τις οικουμενικές αρχές και αξίες μέσα από την οπτική της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης.

- Στην ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης των μαθητών και μαθητριών, μέσω της ανάλυσης και εμπέδωσης της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης, με τέτοιο τρόπο, ώστε να μη διακυβεύεται σε καμία περίπτωση η ελεύθερη διάπλαση της προσωπικότητάς τους.

- Στην κατανόηση και ερμηνεία βασικών πτυχών της διδασκαλίας της Ορθόδοξης Εκκλησίας, όπως αυτές καταγράφονται στην Αγία Γραφή, στη δογματική και ηθική

διδασκαλία της, στη λατρευτική της ζωή και στην παράδοση των αγίων Πατέρων της.

- Στην ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών και μαθητριών, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες, να μπορούν να ζήσουν δημιουργικά, με αγάπη προς τον άνθρωπο, τη ζωή και τη φύση και να διακατέχονται από πίστη προς την πατρίδα και τα γνήσια στοιχεία της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης, η οποία αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της σύγχρονης ελληνικής και ευρωπαϊκής παιδείας.

- Στην εξοικείωση με τη σχέση Θεού και ζωής ως κινητήρια δύναμη που συμβάλλει στον προσανατολισμό του βίου και την ανακάλυψη της προσωπικής ταυτότητας.

- Στην αναγνώριση του συλλογικού θρησκευτικού βιώματος, το οποίο στην Ελλάδα διαμορφώνεται μέσω της ιστορικής παρουσίας και δράσης της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

- Στην ανάδειξη της σημασίας που έχει η θρησκευτική αγωγή ως προς τις ικανότητες των μαθητών/-τριών να επικοινωνούν με τον εαυτό τους, με τους άλλους και τον κόσμο ολόκληρο, να δημιουργούν, να αυτενεργούν, να καλλιεργούν δεξιότητες και να παράγουν νέα γνώση, η οποία να μετασχηματίζεται σε δράση στην κοινωνία, εμπνεόμενη από το όραμα και την ελπίδα για την ειρήνη, τη συνύπαρξη, την ισότητα, τη δημοκρατία και γενικά την αλλαγή και τη βελτίωση του κόσμου.

- Στη μελέτη του θρησκευτικού φαινομένου εν γένει με γνώμονα τη διαθεματική και τη διεπιστημονική προσέγγιση της γνώσης.

- Στη γνωριμία με άλλα θρησκευόμενα και θρησκευτικές και μη θρησκευτικές κοσμοθεωρίες, κάτι που επιτυγχάνεται σε συνάρτηση με τα αναπτυξιακά και παιδαγωγικά χαρακτηριστικά των παιδιών και των εφήβων και πάντα διακριτά, αποβλέποντας στην καλλιέργεια της ικανότητας για διάλογο, να σεβασμό απέναντι στην ετερότητα, καθώς και για αρμονική συνύπαρξη με τους άλλους.

Ειδικό Στόχοι

Οι ειδικοί στόχοι του μαθήματος των Θρησκευτικών στο Λύκειο είναι οι μαθητές και οι μαθήτριες, μέσα από τη βιωματική, διαθεματική, διεπιστημονική και διερευνητική προσέγγιση σταθμών εξέλιξης της πορείας της Ορθόδοξης Εκκλησίας, τη θεολογική ερμηνεία γεγονότων από την ιστορία της ανθρωπότητας και του κόσμου, αλλά και σύγχρονων ζητημάτων που ανακύπτουν από την παρουσία των θρησκειών, να:

- Κατανοήσουν τη δογματική διδασκαλία της ορθόδοξης χριστιανικής διδασκαλίας για τον Τριαδικό Θεό, τον Χριστό, την Εκκλησία, τον κόσμο και τον άνθρωπο, και τη σύνδεσή της με τον κοινωνικό βίο.

- Εξηγήσουν μέσα από τη διδασκαλία της Εκκλησίας την αξία του ανθρώπινου προσώπου (ομοτιμία μεταξύ των ανθρώπων χωρίς καμία διάκριση) και την ιδιαιτερότητά του σε σχέση με την κτίση.

- Αναγνωρίσουν τον λειτουργικό, λατρευτικό, αγιολογικό και εκκλησιαστικό πλούτο της ορθόδοξης χριστιανικής ζωής ως δομικά στοιχεία νοηματοδότησης του βίου και της ελληνορθόδοξης ταυτότητας.

- Εκτιμήσουν το χριστιανικό ήθος και τη χριστιανική πίστη και ζωή ως πλαίσιο της ολόπλευρης και ισόρροπης ανάπτυξης των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεών τους, ώστε να γίνουν ολοκληρωμένες προσωπικότητες και να ζήσουν δημιουργικά, με αγάπη προς τον άνθρωπο, τη ζωή και το φυσικό περιβάλλον.

- Διαμορφώσουν στερεή πεποίθηση της αξίας και των αρχών της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης ως ελεύθεροι, υπεύθυνοι και κριτικά σκεπτόμενοι πολίτες του ελληνικού κράτους, της Ευρώπης και του κόσμου, που έχουν ενεργό ρόλο στον δημόσιο χώρο.

- Διακρίνουν την επίδραση της θρησκείας και των θρησκευτικών και μη θρησκευτικών κοσμοθεωριών στην πορεία του ανθρώπου και στη ζωή των πιστών στον σύγχρονο κόσμο ως παραγόντων διαμόρφωσης ταυτότητας και σεβασμού στην ετερότητα και την αρμονική συνύπαρξη.

Γ. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ - ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Το περιεχόμενο του γνωστικού αντικείμενου στο Λύκειο, ακολουθώντας τη σπειροειδή διάταξη του διδακτικού υλικού (όπως αυτή αποτυπώνεται στους τρεις προηγούμενους κύκλους), οργανώνεται επί τη βάση των εξής κριτηρίων:

A) Τα επτά (7) συν ένα (1) Κεντρικά Θέματα - Θεματικά Πεδία, τα οποία αντιστοιχούν σε θεμελιώδεις πτυχές της ορθόδοξης θεολογίας (7) και διακριτά στη μελέτη του θρησκευτικού φαινομένου και των θρησκειών (1), με βάση τα οποία σχεδιάζονται και αναπτύσσονται οι επιμέρους θεματικές του ΠΣ:

A' Λυκείου

1. Θεός
2. Δημιουργία - Πτώση
3. Άνθρωποι του Θεού (Προφήτες - Άγιοι)
4. Ενανθρώπιση - Χριστός

B' Λυκείου

5. Εκκλησία - Λατρεία - Αγία Γραφή
6. Βασιλεία του Θεού (Μεταμόρφωση, Εσχατολογία)
7. Χριστιανική Ζωή (Ζωή και Θάνατος)

Γ' Λυκείου

8. Θρησκεία/-ες - Κοσμοθεωρίες

B) Τους τρεις (3) βασικούς άξονες, οι οποίοι υπηρετούν τους ειδικούς στόχους του Προγράμματος Σπουδών των τεσσάρων κύκλων. Οι τρεις αυτοί βασικοί άξονες ταυτίζονται με ερωτήματα που καθορίζουν τη σύγχρονη θρησκευτική εκπαίδευση στην Ελλάδα και αφορούν τον άνθρωπο-πολίτη: i) Τι σημαίνει να είναι ορθόδοξος χριστιανός και πώς η επιλογή αυτή διαμορφώνει τη ζωή του, ii) Ποιο είναι το πολιτισμικό πλαίσιο και πώς η ορθόδοξη χριστιανική ταυτότητα επιδρά στις θέσεις του στην ευρύτερη κοινωνία, iii) Πώς διαμορφώνεται η λειτουργία του ως πολίτη του ελληνικού κράτους, της Ευρώπης και ολόκληρου του κόσμου χάρη σε αυτή την ορθόδοξη χριστιανική ταυτότητα.

Γ) Τα ιδιαίτερα αναπτυξιακά και μαθησιακά χαρακτηριστικά των μαθητών και μαθητριών.

Με βάση τα ανωτέρω διαμορφώνονται: i) οι Θεματικές Ενότητες, ii) τα Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα και iii) οι Ενδεικτικές Δραστηριότητες.

Δ. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΛΑΙΣΙΩΣΗ - ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Στο σχολείο του 21ου αιώνα ο/η μαθητής/-τρια τοποθετείται στο επίκεντρο του μαθησιακού σχεδιασμού και οι ανάγκες τους, στο παρόν και στο μέλλον, είναι οι κεντρικοί άξονες για τη διαμόρφωση της διδακτικής πράξης. Οι μαθητές/-τριες όμως δεν είναι όλοι/-ες ίδιοι/-ες και έχουν διαφορετικά ψυχολογικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά.

Σε ό,τι αφορά το μάθημα των Θρησκευτικών στο Λύκειο επιδιώκεται να δημιουργηθεί περιβάλλον μάθησης ικανό να οδηγήσει τους μαθητές και τις μαθήτριες στη δημιουργία ισχυρού υποβάθρου γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων. Γι' αυτό άλλωστε, σύμφωνα με το ίδιο το Πρόγραμμα Σπουδών, πρέπει να οργανωθεί κατά τρόπο σπειροειδή, έτσι ώστε ο/η μαθητής/-τρια να χτίζει συνεχώς επάνω σε αυτό που έχει ήδη μάθει. Στη διαδικασία αυτή η θεολογική ορολογία και η χρήση της θεολογικής γλώσσας συνιστούν απαραίτητη προϋπόθεση θρησκευτικού γραμματισμού. Υπό την έννοια αυτή επιδιώκεται οι θεολόγοι - εκπαιδευτικοί του Λυκείου να:

- δημιουργούν ένα υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης, ενθαρρύνοντας την ενεργό εμπλοκή των μαθητών/-τριών σε ατομικές και ομαδικές δραστηριότητες,
- εστιάζουν στην οικειοποίηση βασικών γνώσεων με τη βοήθεια των οποίων αναπτύσσονται γνωστικές, μεταγνωστικές και άλλες δεξιότητες και ικανότητες, αξιοποιώντας τις αρχές της παιδαγωγικής ψυχολογίας και τα χαρακτηριστικά των γνωστικών αντικειμένων,
- επιδιώκουν τη διασύνδεση και ενσωμάτωση της νέας γνώσης με τις προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών/-τριών μέσω πολλαπλών προσεγγίσεων ανάλογα με τις ανάγκες, τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντά τους,
- υιοθετούν στρατηγικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας, βιωματικής μάθησης και να αξιοποιούν εναλλακτικές πρακτικές, ποικίλα διδακτικά εργαλεία και δημιουργικές δραστηριότητες,
- χρησιμοποιούν κατάλληλα τις νέες τεχνολογίες στην καθημερινή διδακτική τους πρακτική, αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα της ηλεκτρονικής μάθησης και τα διαθέσιμα ψηφιακά εργαλεία,
- ενθαρρύνουν τον κριτικό στοχασμό επί γνωστικών διαδικασιών και πρακτικών.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τα νέα ΠΣ μπορούν να εμπνεύσουν τους/τις εκπαιδευτικούς με κατάλληλες οδηγίες, χώρο, τρόπους και μέσα, ώστε η σχολική τάξη να εξελιχθεί, όπως αναφέρθηκε, σε εργαστήριο έρευνας, επικοινωνίας, δράσης και έκφρασης, προκειμένου οι μαθητές/-τριες να εργάζονται για να πραγματώσουν: τη συνεργατικότητα, την αυτογνωσία, τη γλωσσική επίγνωση, την επικοινωνιακή ικανότητα, την υπευθυνότητα, την ανεκτικότητα, την πειθαρχία, το αίσθημα δικαίου, τη δημοκρατική ευαισθησία, την άμιλλα, την αλληλεγγύη, την αισθητική καλλιέργεια, την επίλυση προβλημάτων,

τη διερευνητική μάθηση, τον ψηφιακό γραμματισμό και την ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης.

Οι τεχνικές στο ΠΣ κατηγοριοποιούνται σε επτά μεγάλες κατηγορίες: 1. Άμεσης Διδασκαλίας, 2. Ομαδο-συνεργασίας, 3. Διαλόγου, 4. Επίλυσης προβλημάτων, 5. Παιχνιδιού/δράσης, 6. Πρότζεκτ, 7. Αξιολόγησης.

Ε. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η έννοια της αξιολόγησης στο μάθημα των Θρησκευτικών αποτελεί σημαντικό μέρος της εκπαιδευτικής πράξης, αφού εφαρμόζεται σε όλα τα επίπεδα της διαδικασίας σχεδιασμού της διδασκαλίας. Η αξιολόγηση βασίζεται στον άξονα που αναδεικνύουν τα ρήματα-ενέργειες των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της διδασκαλίας και το αντίστοιχο θρησκευτικό περιεχόμενο με το οποίο ενεργούν οι μαθητές/-τριες μέσα στην τάξη. Επιπλέον κριτήριά της αποτελούν το γνωστικο-βουλευτικό και συναισθηματικό επίπεδο των μαθητών/-τριών της συγκεκριμένης τάξης και η επιλογή των κατάλληλων κριτηρίων/δραστηριοτήτων ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία της αξιολόγησης για κάθε μαθητή/-τρια ξεχωριστά. Στη γραπτή αξιολόγηση, αξιολογείται η επίδοση των μαθητών/-τριών, με βάση τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της διδασκαλίας, όσα δηλαδή οι μαθητές/-τριες πέτυχαν με επάρκεια στη διάρκεια και στο τέλος της διδασκαλίας ή των διδασκαλιών (γνώσεις, δεξιότητες κ.λπ.), όταν πρόκειται για επαναληπτικό κριτήριο αξιολόγησης.

Η αξιολόγηση πρέπει να είναι συνεχής και συστηματική και να χρησιμοποιείται ως εργαλείο για ανατροφοδότηση και επανασχεδιασμό, ώστε να εξασφαλίζει την επιτυχία του αποτελέσματος. Η αξιολόγηση των μαθητών/-τριών δεν έχει μοναδικό σκοπό τη γνωστοποίηση στους/στις μαθητές/-τριες του βαθμού επιτυχίας τους στο μάθημα, αλλά βοηθά και τον/την εκπαιδευτικό να αντιληφθεί κατά πόσο έχουν επιτευχθεί οι δείκτες επιτυχίας που έθεσε για το μάθημά του, κατά πόσο δηλαδή οι μαθητές/-τριες έχουν αφομοιώσει την προσφερθείσα ύλη και μπορούν να την εφαρμόσουν.

Για μια σωστή και αποτελεσματική αξιολόγηση ο/η εκπαιδευτικός πρέπει να λαμβάνει υπόψη όσα προβλέπουν το Πρόγραμμα Σπουδών και οι διάφορες οδηγίες για τη διδασκαλία και την επίτευξη των δεικτών αξιολόγησης, να γνωρίζει πολύ καλά τους δείκτες αξιολόγησης και επάρκειας στους οποίους αναφέρονται οι ερωτήσεις και οι εργασίες που ζητά από τους/τις μαθητές/-τριες να κάνουν με τις δραστηριότητες, να είναι ενήμερος/-η για τις ικανότητες των μαθητών/-τριών και να έχει καλή γνώση των αναγκών και των ενδιαφερόντων τους, να καθορίζει τους στόχους της αξιολόγησης και να προσχεδιάζει τους τρόπους με τους οποίους θα αξιολογήσει, ώστε αυτοί να προάγουν την επικοινωνία και να επιτρέπουν την καλλιέργεια των ανώτερων νοητικών επιπέδων σκέψης των μαθητών/-τριών.

ΣΤ. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ – Α' ΛΥΚΕΙΟΥ		
Θεματικά Πεδία	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
		Οι μαθητές/-τριες είναι σε θέση:
ΘΕΟΣ	Ο Θεός αποκαλύπτεται στην κτίση και στην ιστορία.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν στις σχετικές βιβλικές διηγήσεις την ποικιλία των τρόπων με τους οποίους ο Θεός αποκαλύπτεται στην κτίση και στην ιστορία. • Να δίνουν παραδείγματα μέσα από τα οποία φαίνεται ο ρόλος της αποκάλυψης του Θεού στην επίλυση των προσωπικών και κοινωνικών προβλημάτων του ανθρώπου.
	Η σχέση με τον Τριαδικό Θεό.	<ul style="list-style-type: none"> • Να παρουσιάζουν τη διδασκαλία της Εκκλησίας για τη σχέση του Θεού ως Προσώπου με τα δημιουργήματά του, τον άνθρωπο και την κτίση. • Να αναδεικνύουν τη σχέση Θεού – ανθρώπου ως αφετηρία των διαπροσωπικών σχέσεων και θεμέλιο οικοδόμησης της κοινωνικής συνοχής στον σύγχρονο κόσμο.
	Επικοινωνώντας με τον Θεό.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν την προσευχή ως τρόπο επικοινωνίας του ανθρώπου με τον Θεό μέσα από παραδείγματα προφητών και αγίων. • Να αιτιολογούν το γεγονός ότι η σχέση του ανθρώπου με τον Θεό έχει άμεσο αντίκτυπο στη σχέση που διαμορφώνει ο άνθρωπος με τον συνάνθρωπό του και την κτίση.
	Η δικαιοσύνη του Θεού.	<ul style="list-style-type: none"> • Να προσδιορίζουν το περιεχόμενο της έννοιας «δικαιοσύνη» και της έννοιας «αδικία» σύμφωνα με τη διδασκαλία της Εκκλησίας. • Να εκτιμούν τον ρόλο των ορίων και των κανόνων στη ζωή του σώματος της Εκκλησίας. • Να αξιολογούν τη θέση της Εκκλησίας σχετικά με το πρόβλημα της αδικίας στον σύγχρονο κόσμο, καθώς και τον αγώνα της για μεταμόρφωσή του σύμφωνα με την ευαγγελική διδασκαλία.
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΠΤΩΣΗ	Ο Θεός ως Δημιουργός του κόσμου και του ανθρώπου.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τη σπουδαιότητα της «εκ του μηδενός» δημιουργίας του κόσμου και του ανθρώπου, έπειτα από την επεξεργασία σχετικών κειμένων της πατερικής παράδοσης.

		<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τον συμβολικό χαρακτήρα και τις ανθρωπομορφικές εκφράσεις της θρησκευτικής γλώσσας των βιβλικών διηγήσεων αναφορικά με τη δημιουργία του κόσμου και του ανθρώπου. • Να εντοπίζουν τα βασικά σημεία της διαλεκτικής σχέσης μεταξύ της πίστης και της επιστήμης.
	Άνθρωπος: Η κατ' εικόνα Θεού δημιουργία και η προοπτική της ομοίωσης.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τα χαρίσματα της ανθρώπινης φύσης, με τα οποία ο Θεός προίκισε τον κάθε άνθρωπο κατά τη δημιουργία. • Να ανακαλύπτουν νέες προοπτικές στον προσωπικό και συλλογικό βίο, οι οποίες προκύπτουν από τη διδασκαλία της κατ' εικόνα και καθ' ομοίωση Θεού δημιουργίας του ανθρώπου. • Να εντοπίζουν τη θεολογική αφετηρία της ισοτιμίας όλων των ανθρώπων, καθώς και τη σημασία της στον σύγχρονο κόσμο.
	Άνδρας και γυναίκα: Μοναδικοί και ισότιμοι.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τη βιβλική διήγηση και τους επιμέρους συμβολισμούς της για τη δημιουργία του Αδάμ και της Εύας. • Να περιγράφουν το περιεχόμενο και τα χαρακτηριστικά της χριστιανικής αγάπης ως ενωτικού παράγοντα μεταξύ των δύο φύλων. • Να διατυπώνουν επιχειρήματα υπέρ της ισότιμης θέσης της γυναίκας στο κοινωνικό πλαίσιο, εντοπίζοντας στην ορθόδοξη διδασκαλία και παράδοση στοιχεία που αναδεικνύουν τη μοναδικότητα και την ισοτιμία της με τον άνδρα.
	Η ελευθερία του ανθρώπου.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν γιατί η πτώση του ανθρώπου από τον Παράδεισο οφείλεται στην κακή χρήση της ελευθερίας της βούλησής του. • Να δίνουν παραδείγματα από τη σύγχρονη ζωή ορθής και λανθασμένης χρήσης της ελευθερίας του ανθρώπου. • Να διατυπώνουν επιχειρήματα υπέρ της ελευθερίας ως προσωπικού και κοινωνικού αγαθού, λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική διδασκαλία της ορθόδοξης παράδοσης.
	Άνθρωπος: Ιδιοκτήτης ή διαχειριστής της κτίσης;	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τα βασικά σημεία της ορθόδοξης διδασκαλίας που δείχνουν ότι ο άνθρωπος είναι διαχειριστής του κόσμου ως πρόταση αντιμετώπισης του οικολογικού προβλήματος.
	Η πτώση του ανθρώπου.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν την πτώση των Πρωτοπλάστων που περιγράφεται στη

		<p>σχετική βιβλική διήγηση ως ρήξη της σχέσης του ανθρώπου με τον Θεό, τον συνάνθρωπο και την κτίση.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να διερευνούν τη σημασία του γεγονότος ότι όλα όσα δημιούργησε ο Θεός είναι «καλά λίαν». • Να αξιοποιούν σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο το ελπιδοφόρο και απελευθερωτικό μήνυμα του Πρωτευαγγελίου, όπως αυτό διατυπώνεται μέσα στο κείμενο της Γένεσης.
ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ	Προφήτες: Θάρρος και αγώνας για έναν καλύτερο κόσμο.	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν βασικά γνωρίσματα του κηρύγματος των προφητών. • Να εντοπίζουν στοιχεία της διδασκαλίας των προφητών που αφορούν ποικίλες μορφές αδικίας και καταπίεσης των αδυνάτων σε σχέση με εμπειρίες τους από κοινωνική αδικία στον σύγχρονο κόσμο.
	Άγιοι: Άνθρωποι κάθε εποχής.	<ul style="list-style-type: none"> • Να προσδιορίζουν τα κριτήρια αγιοκατάταξης, όπως αυτά προσδιορίζονται στην ορθόδοξη παράδοση. • Να διαπιστώνουν από τη μελέτη του βίου τους ότι οι άγιοι/-ες είναι άνθρωποι κάθε εποχής που εφάρμοσαν το θέλημα του Θεού στη ζωή τους.
	Οι μορφές της αγιότητας.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν τις ποικίλες εκφάνσεις της αγιότητας, μέσα από παραδείγματα (προφήτες, απόστολοι, ισαπόστολοι, μάρτυρες, ομολογητές, νεομάρτυρες, απολογητές, όσιοι, άγιοι παιδιά, διά Χριστόν Σαλοί). • Να διακρίνουν το απόλυτο πρότυπο της αγιότητας στο πρόσωπο μιας γυναίκας, της Παναγίας.
	Μνήμη αγίων: Οι άγιοι ως πρότυπα της ζωής των χριστιανών.	<ul style="list-style-type: none"> • Να προσδιορίζουν ως σύμφωνο με την Εκκλησία τρόπο εορτής των αγίων τη μίμηση της ζωής τους στον προσωπικό και κοινωνικό τους βίο. • Να διαπιστώνουν μέσα από παραδείγματα νεοφανών αγίων ότι η Εκκλησία αναδεικνύει διαρκώς πρότυπα ανθρώπων που εφάρμοσαν τον ευαγγελικό τρόπο ζωής στον βίο και στα έργα τους. • Να ανακαλύπτουν πρότυπα πνευματικής ζωής και δράσης στα συναξάρια της Εκκλησίας ως στάσεις ζωής με κοινωνικές και οικουμενικές προοπτικές.
	Άγιοι στην παιδεία και στον πολιτισμό.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν στο έργο και στη δράση επιστημόνων αγίων (π.χ. άγιος Νεκτάριος, άγιος Λουκάς Κριμαίας κ.ά.) τη συμβολή της

		<p>χριστιανικής ζωής στην ανάπτυξη και την πρόοδο της επιστημονικής και πνευματικής καλλιέργειας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν την αγιότητα ως πηγή έμπνευσης ποικίλων μορφών καλλιτεχνικής δημιουργίας και έκφρασης.
	Εθνομάρτυρες και νεομάρτυρες.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν στα συναξάρια της Εκκλησίας παραδείγματα μαρτύρων οι οποίοι θυσίασαν τη ζωή τους για την πίστη και την ελευθερία του έθνους. • Να διακρίνουν τη διαφορά μεταξύ νεομάρτυρα και εθνομάρτυρα. • Να αναγνωρίζουν παραδείγματα νεομαρτύρων της Εκκλησίας που προέρχονται από άλλες θρησκευτικές παραδόσεις. • Να συσχετίζουν παραδείγματα ορθόδοξων νεομαρτύρων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας με σύγχρονες γενοκτονίες (Ελλήνων της Μ. Ασίας και του Πόντου, Αρμενίων, Ασσυρίων κ.λπ.).
ΕΝΑΝΘΡΩΠΙΣΗ – ΧΡΙΣΤΟΣ	Από τις προφητείες στο πρόσωπο του Χριστού.	<ul style="list-style-type: none"> • Να συνδέουν το κήρυγμα των προφητών για τον Μεσσία με το πρόσωπο του Χριστού. • Να αναλύουν το ελπιδοφόρο μήνυμα του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, μέσα από τη σχετική βιβλική περιγραφή. • Να συσχετίζουν την Ενανθρώπιση του Υιού και Λόγου του Θεού με το σχέδιο της Θείας Οικονομίας για την αποκατάσταση της σχέσης Θεού – ανθρώπου και τη σωτηρία του.
	Ο Χριστός ανάμεσα στους ανθρώπους.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν γιατί η γέννηση του Χριστού αποτελεί και γενέθλια ημέρα της ανθρωπότητας. • Να εντοπίζουν μέσα από βιβλικά παραδείγματα την επίδραση της παρουσίας του Χριστού στη ζωή του ανθρώπου.
	Χριστός: Αληθινός Θεός και αληθινός άνθρωπος.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν ότι στο πρόσωπο του Χριστού υπάρχουν ενωμένες αχώριστα και αδιαίρετα δύο τέλει φύσεις, η θεία και η ανθρώπινη. • Να αναδεικνύουν τη σημασία της ένωσης των δύο τέλει φύσεων στο πρόσωπο του Χριστού για τη σωτηρία του ανθρώπου.
	«Τίνα μέ λέγουσιν οι άνθρωποι εἶναι;»	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τα αίτια της αμφισβήτησης του Χριστού κατά την εποχή της επίγειας δράσης του. • Να προσεγγίζουν κριτικά σύγχρονες παρερμηνείες για το πρόσωπο του Χριστού.

	Ο Χριστός διδάσκει και θεραπεύει.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν βασικές πτυχές του διδακτικού έργου του Χριστού με αναφορές στον παραβολικό του λόγο. • Να συνδέουν το απολυτρωτικό έργο του Χριστού με τη θεραπεία της ψυχής και του σώματος του σύγχρονου ανθρώπου μέσα από τις διηγήσεις των θαυμάτων του.
	Από τον Πύργο της Βαβέλ στην κοινωνία της εν Χριστώ αγάπης.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τη βιβλική αφήγηση για την κατασκευή του Πύργου της Βαβέλ και τους συμβολισμούς της. • Να αναγνωρίζουν την αγάπη ως δομικό στοιχείο της σχέσης Θεού και ανθρώπου και κατ' επέκταση της χριστιανικής ταυτότητας, μέσα από την επεξεργασία σχετικών βιβλικών και ερμηνευτικών κειμένων. • Να εξηγούν τους τρόπους με τους οποίους η χριστιανική αγάπη μπορεί να αποτελεί θεμέλιο των διαπροσωπικών και κοινωνικών σχέσεων στον σύγχρονο κόσμο.
	Η σταυρική θυσία του Χριστού.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τη σημασία της σταυρικής θυσίας του Χριστού για τη σωτηρία του ανθρώπου. • Να εκτιμούν τη θεμελιώδη σημασία της θυσίας του Χριστού για τη σύγχρονη κοινωνία ως υποδείγματος θυσίας και αυτοπροσφοράς στον άλλο.
	Ανάσταση: Η ζωή νικά τον θάνατο.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ανακεφαλαιώνουν τα βασικά σημεία της ορθόδοξης διδασκαλίας για την Ανάσταση του Χριστού. • Να συνδέουν το χαρμόσυνο μήνυμα της Ανάστασης του Χριστού με τη ζωή του σύγχρονου ανθρώπου.
	Ο Χριστός στην τέχνη.	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν το πρόσωπο του Χριστού ως πηγή έμπνευσης ποικίλων μορφών καλλιτεχνικής δημιουργίας και έκφρασης, αξιοποιώντας τις θεολογικές τους γνώσεις.
	Το ελπιδοφόρο μήνυμα της ενανθρώπισης του Χριστού.	<ul style="list-style-type: none"> • Να τοποθετούνται απέναντι σε προσωπικά και κοινωνικά προβλήματα με βάση τη ζωή, τη δράση και την Ανάσταση του Χριστού. • Να εντοπίζουν στα ευαγγελικά κείμενα παραδείγματα της στάσης που τήρησε ο Χριστός έναντι της πολιτικής εξουσίας κατά την επίγειά παρουσία του.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ – Β' ΛΥΚΕΙΟΥ		
Θεματικά Πεδία	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
		Οι μαθητές/-τριες είναι σε θέση:
Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή	Πεντηκοστή: Η γενέθλια ημέρα της Εκκλησίας.	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τον τρόπο με τον οποίο το Άγιο Πνεύμα ενεργεί μέσα στην ιστορική πορεία της Εκκλησίας. • Να εξηγούν με ποιον τρόπο η ενότητα της Εκκλησίας, ως προέκταση της ενότητας της Αγίας Τριάδας, αποτελεί πρότυπο για την κοινωνική ζωή των ανθρώπων.
	Η Εκκλησία είναι Σώμα Χριστού.	<ul style="list-style-type: none"> • Να περιγράφουν τα χαρακτηριστικά της Εκκλησίας ως Σώματος του Χριστού. • Να αποσαφηνίζουν στο άρθρο του Συμβόλου της Πίστεως: «Εις Μίαν, Αγίαν....» τις ιδιότητες της Εκκλησίας.
	Η κοινωνική διάσταση της Εκκλησίας.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν την ποικιλία των χαρισμάτων ως σημείο ενότητας και αλληλοσυμπλήρωσης των ανθρώπων και όχι ως σημείο διάκρισης και άσκησης εξουσίας. • Να προσδιορίζουν την αυξημένη ευθύνη των χριστιανών και τον αγώνα τους για τη συνύπαρξη και την κοινωνική δικαιοσύνη.
	Η είσοδος στην Εκκλησία: Το Μυστήριο του Βαπτίσματος.	<ul style="list-style-type: none"> • Να συσχετίζουν το Μυστήριο του Βαπτίσματος με την είσοδο του ανθρώπου στην Εκκλησία ως μέλος του Σώματος του Χριστού. • Να εξηγούν τα βασικά σημεία από τη θεολογία του Μυστηρίου του Βαπτίσματος και τη σημασία τους στη ζωή του πιστού.
	Το κέντρο ζωής της Εκκλησίας: Η Θεία Ευχαριστία.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τη λατρευτική σύναξη ως αδιάκοπη ευχαριστιακή κοινωνία με τον Τριαδικό Θεό. • Να αναγνωρίζουν τη Θεία Ευχαριστία ως δυνατότητα έκφρασης ενότητας, αδελφότητας και απάντησης σε προσωπικά και κοινωνικά αδιέξοδα.
	Αγία Γραφή: Η πρόσκληση του Θεού στον άνθρωπο για νέα ζωή, χωρίς τέλος.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν ότι η Αγία Γραφή προκύπτει από την παράδοση της Εκκλησίας και ότι η αυθεντική παράδοση αποτυπώνεται στην Αγία Γραφή. • Να εντοπίζουν μέσα από τη διδασκαλία της τον ρόλο της Εκκλησίας για τη σωτηρία του κόσμου. • Να ανακαλύπτουν ρεαλιστικές αντιστοιχίες μεταξύ των ζητημάτων που πραγματεύεται η Αγία Γραφή και των

		σύγχρονων προκλήσεων που συναντούν οι νέοι στο περιβάλλον τους.
	Οι Σύνοδοι: Το στόμα και η συνείδηση της Εκκλησίας.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν το ισχυρό πλαίσιο του συνοδικού θεσμού ως θεματοφύλακα της ορθόδοξης πίστης. • Να επιχειρηματολογούν υπέρ της σημασίας των αποφάσεων των Οικουμενικών Συνόδων ως αποτελέσματος ενότητας. • Να αναδεικνύουν διαστάσεις της σημασίας που έχουν ο τρόπος λειτουργίας αλλά και οι αποφάσεις των Συνόδων για την Εκκλησία και τη σύγχρονη κοινωνία. • Να εντοπίζουν μέσα στα κείμενα των Συνόδων την προοπτική υπέρβασης των αδυναμιών του ανθρώπου, καθώς και καλλιέργειας των αρχών της δημοκρατίας.
	Οι γιορτές και ο ναός στην Εκκλησία.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν γιατί ο ορθόδοξος ναός αποτελεί μία συμβολική απεικόνιση όλου του κόσμου. • Να αναλύουν τον τρόπο με τον οποίο οι γιορτές της Εκκλησίας επιδρούν στον σύγχρονο άνθρωπο-πιστό. • Να προσδιορίζουν τις εορτές ως συνεκτικούς παράγοντες της εκκλησιαστικής και της κοινωνικής ζωής.
	Ορθόδοξη εικονογραφία και μουσική: Καρποί της λειτουργικής ζωής.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τη σχέση της εικονογραφικής και μουσικής έκφρασης της Εκκλησίας με τη Θεία Λατρεία. • Να αποτιμούν τη σχέση που υφίσταται μεταξύ της λειτουργικής ζωής της Εκκλησίας και της ευρύτερης πολιτισμικής κληρονομιάς του τόπου. • Να αναγνωρίζουν στοιχεία της ορθόδοξης ταυτότητας μέσα από τη λειτουργική, λατρευτική, αγιολογική και εκκλησιαστική παράδοση της Εκκλησίας.
	Το Οικουμενικό Πατριαρχείο και η αποστολή του.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τον χαρακτηρισμό του Ορθοδόξου Πατριαρχείου ως «Μητέρας Εκκλησίας» ως εγγυητή της ενότητας του ορθόδοξου κόσμου. • Να αναφέρουν παραδείγματα με τα οποία φανερώνεται η πολυδιάστατη αποστολή του Οικουμενικού Πατριαρχείου, καθώς και το στίγμα της παρουσίας του στα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος άνθρωπος.
	Ορθόδοξων Πορεία: Από το Σχίσμα του 1054 στην Πανορθόδοξη Σύνοδο του	<ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν τις θεολογικές προϋποθέσεις του «Ίνα πάντες ἕν ᾧσι» λαμβάνοντας υπόψη ως παράδειγμα την

	2016.	<p>Πανορθόδοξη Σύνοδο που πραγματοποιήθηκε στην Κρήτη το 2016.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να επιχειρηματολογούν υπέρ της ανάγκης να εκσυγχρονίζεται ο λόγος της Εκκλησίας ως ανανέωση της παράδοσής της.
Βασιλεία του Θεού (μεταμόρφωση, εσχατολογία)	Από τη δημιουργία στην αναδημιουργία του ανθρώπου και του κόσμου.	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατονομάζουν τις σημαντικότερες φάσεις της ιστορίας της Θείας Οικονομίας από τη δημιουργία του ανθρώπου και του κόσμου έως την αποκατάσταση και την ανακαίνισή τους. • Να διακρίνουν τον ιστορικό ευθύγραμμο χρόνο από τον λειτουργικό χρόνο της Εκκλησίας με έμφαση στο χρονικό επίρρημα «Σήμερα».
	Η Βασιλεία του Θεού και τα «βασιλεία» του κόσμου.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναλύουν με θεολογικά κριτήρια το περιεχόμενο της έννοιας «Βασιλεία του Θεού». • Να αναγνωρίζουν τον οικουμενικό χαρακτήρα της Βασιλείας του Θεού. • Να περιγράφουν, με βάση το βιβλικό κείμενο της Επί του Όρους Ομιλίας, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα εκείνων που καθίστανται ικανοί να βιώσουν τη Βασιλεία του Θεού.
	Η Μεταμόρφωση του Χριστού ως φανέρωση της Βασιλείας του Θεού.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τη βιβλική θέση πως η Μεταμόρφωση του Χριστού συνιστά την «έν δυνάμει» (Μκ. 9,1) (= με πλήρη δόξα) φανέρωση της Βασιλείας του Θεού. • Να εντοπίζουν σημεία συνάντησης ανάμεσα στη διδασκαλία της Εκκλησίας για τη Μεταμόρφωση του Χριστού και την πανανθρώπινη ανάγκη και αίτημα της «μεταμόρφωσης» του ανθρώπου και του κόσμου, όπως αποτυπώνεται στον κοινωνικό και πολιτισμικό βίο (π.χ. λογοτεχνία, κινηματογράφος κ.λπ.). • Να αποτιμούν τη διδασκαλία της Εκκλησίας σχετικά με το ότι η αδικία που υπάρχει στον κόσμο πηγάζει από τον εγωισμό του ανθρώπου. • Να διατυπώνουν με επιχειρήματα την άποψή τους σχετικά με την πατερική θέση πως το πρώτο βήμα για μια ουσιαστική μεταμόρφωση του ανθρώπου είναι η επανάσταση εναντίον του εαυτού του.
Η θέωση και το πλήρωμα της Βασιλείας.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τον όρο «θέωση» ως πλήρωση του «καθ' ομοίωση», χάρη στον Ιησού Χριστό. • Να προτείνουν τρόπους σύνδεσης του 	

		<p>δυναμικού χαρακτήρα της θεωτικής πορείας με τον παρόντα κόσμο και τις προκλήσεις του.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν γιατί ο παρών κόσμος, σύμφωνα με τη διδασκαλία των Πατέρων της Εκκλησίας, θεωρείται ως όγδοη ημέρα και ως πρόγευση των εσχάτων.
	Το Δείπνο της Βασιλείας ως άνοιγμα της Εκκλησίας στον κόσμο.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εμβαθύνουν στη βεβαιότητα πως όλοι οι άνθρωποι είναι παιδιά του Θεού προσκεκλημένοι στη νέα πραγματικότητα της Βασιλείας του. • Να προσεγγίζουν στάσεις ζωής προσανατολισμένες στον σεβασμό και την αρμονική συνύπαρξη με τον διαφορετικό (ξένος-μετανάστης-πρόσφυγας). • Να ανακαλύπτουν τρόπους με τους οποίους το όραμα της Βασιλείας του Θεού μπορεί να νοηματοδοτεί τη ζωή και την ορθόδοξη χριστιανική ταυτότητα των Ελλήνων ως πολιτών του κόσμου.
Χριστιανική ζωή (Ζωή και θάνατος)	Το ήθος της «Εν Χριστώ Ζωής».	<ul style="list-style-type: none"> • Να διερευνούν τους όρους «ήθος», «ηθική», «ηθικολογία», «ηθικισμός» και «αρετή». • Να αναλύουν θεμελιώδεις διαστάσεις του ορθόδοξου χριστιανικού ήθους.
	Το νόημα της αληθινής ζωής.	<ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν ερωτήματα για το νόημα και το περιεχόμενο της ζωής του ανθρώπου στον σύγχρονο κόσμο. • Να ερμηνεύουν, με βάση τους «Μακαρισμούς», τα κριτήρια που χρησιμοποιεί η Εκκλησία για να ορίσει το περιεχόμενο της έννοιας «ευτυχία». • Να περιγράφουν τις προοπτικές που ανοίγει η διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας για την ειρήνη, τη συνύπαρξη, την ισότητα, τη δημοκρατία, τη δικαιοσύνη στη σύγχρονη καθημερινότητα.
	Ο άνθρωπος ως ψυχοσωματική ενότητα.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τη σημασία που αποδίδει η Ορθόδοξη Εκκλησία στην ιερότητα της ψυχής και του σώματος. • Να διακρίνουν τη διαφορά μεταξύ της στάσης ζωής που υπαγορεύει τον σεβασμό απέναντι στο ανθρώπινο σώμα και εκείνων που καλλιεργούν είτε την ειδωλοποίησή του είτε την ασκητική του κατάχρηση.
	Το Μυστήριο της αγάπης: Ο Γάμος.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν για ποιον λόγο, σύμφωνα με τη διδασκαλία της Εκκλησίας, ο γάμος απεικονίζει τη γαμήλια σχέση Χριστού και Εκκλησίας.

		<ul style="list-style-type: none"> • Να επιχειρηματολογούν υπέρ της άποψης πως ο έρωτας και η αγάπη συνιστά έξοδο του ανθρώπου από τον εγωισμό του και ολοκληρωτικό δόσιμο στον άλλο. • Να προσδιορίζουν με θεολογικά κριτήρια το περιεχόμενο της έννοιας «σεξουαλικότητα» ως φυσική λειτουργία του ψυχοσωματικού ανθρώπου, ενταγμένη στην προοπτική της Βασιλείας του Θεού. • Να ανακαλύπτουν διαστάσεις που φανερώνουν πως η τεκνοποιία συνιστά κατάφαση του ανθρώπου στο δημιουργικό έργο του Θεού.
	<p>Ο σεβασμός της ανθρωπίνης ύπαρξης.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν με επιχειρήματα την άποψή τους αναφορικά με τη θέση πως το δικαίωμα του ανθρώπου στη ζωή αποτελεί ύψιστη έγνοια της χριστιανικής ζωής αλλά και σημαίνουν κοινωνικό ζήτημα στον σύγχρονο κόσμο. • Να ανιχνεύουν περιπτώσεις περιφρόνησης του ανθρώπου και της αξιοπρέπειάς του, όπως οι ποικίλες καταχρήσεις που οδηγούν στον θάνατο. • Να αντιπαραβάλλουν τις έννοιες της ευθανασίας, της θανατικής ποινής, της αυτοκτονίας, του φόνου, της ευγονικής κ.ά. με έννοιες που συνδέονται με την ορθόδοξη ηθική διδασκαλία, όπως η ιερότητα του ανθρωπίνου προσώπου, ο σεβασμός του σώματος, η αυτοθυσία κ.ά.
	<p>Η ζωή και ο θάνατος στη διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν την προσωπική τους άποψη απέναντι σε ερωτήματα υπαρξιακού προβληματισμού (όπως π.χ. γιατί υπάρχει ο θάνατος, γιατί δεν εξουδετερώνεται, τότε θα εξαλειφθεί;). • Να αντιπαραβάλλουν θέσεις της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας και άλλων θρησκειών με την περί αθανασίας διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας. • Να αποσαφηνίζουν τη διάκριση της ορθόδοξης διδασκαλίας μεταξύ σωματικού και πνευματικού θανάτου.
	<p>Η νίκη πάνω στη φθορά και στον θάνατο.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να προσεγγίζουν το γεγονός της Ανάστασης ως νίκη της ζωής πάνω στον θάνατο. • Να αξιολογούν με επιχειρήματα εσφαλμένες αντιλήψεις για τη μετά θάνατον ζωή, με κριτήριο τη βιβλική θεώρηση για το πρόσωπο του Χριστού. • Να αποτιμούν πτυχές της διδασκαλίας της Εκκλησίας για την τελική κρίση και την αιώνια ζωή. • Να αναδεικνύουν διαστάσεις της

		<p>διδασκαλίας της Εκκλησίας στις οποίες γίνεται λόγος για την ψυχοσωματική αποκατάσταση του ανθρώπου στη Βασιλεία του Θεού.</p>
	Εκκλησία και τεχνοθική.	<ul style="list-style-type: none"> • Να παρουσιάζουν τη θέση της Εκκλησίας σχετικά με τη χρήση της τεχνολογίας και των επιτευγμάτων της στην ανθρώπινη ζωή. • Να διερευνούν τη θέση του ανθρώπινου προσώπου στα κοινωνικά δίκτυα με αφορμή κυβερνοεπιθέσεις και κυβερνοεκφοβισμό. • Να αξιολογούν με χριστιανικά κριτήρια την προσφορά της τεχνητής νοημοσύνης και των ευφυών μηχανών. • Να εξετάζουν την αυτονομία και ελευθερία του προσώπου στον χώρο της τεχνολογίας.
	Ο βιοηθικός προβληματισμός: Επιφυλάξεις και προοπτικές.	<ul style="list-style-type: none"> • Να διασαφηνίζουν τις βασικές αρχές και τον σκοπό που υπηρετεί ο επιστημονικός κλάδος της βιοηθικής ως το σημείο τομής διαφορετικών επιστημονικών πεδίων. • Να εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στη βιοτεχνολογία, η οποία αλλάζει τη ζωή, τις μορφές και τις ποικιλόμορφες εκφράσεις του θανάτου, και την Εκκλησία, η οποία θέτει ως θεμελιώδη στόχο της την εν Χριστώ μεταμόρφωση της ζωής και την οριστική κατάργηση του θανάτου. • Να διερευνούν μέσα από το πρίσμα της χριστιανικής ηθικής τα ζητήματα της ευθανασίας, των μεταμοσχεύσεων, καθώς και των γενετικών εξετάσεων.
	Βιοτεχνολογία και ζωή.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν το εύρος του όρου βιοτεχνολογία. • Να εξετάζουν τα ηθικά διλήμματα που προκύπτουν από το κανονιστικό πλαίσιο της βιοτεχνολογίας σήμερα. • Να μελετούν τους ηθικούς κανόνες που ισχύουν στις εφαρμογές της βιοτεχνολογίας, σύμφωνα με την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής. • Να εκφράζουν συλλογισμούς με θεολογικά κριτήρια, που αντλούνται από επίσημα κείμενα της Εκκλησίας της Ελλάδος, για τα βιοτεχνολογικά επιτεύγματα σε σχέση με την ανθρώπινη ζωή.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ – Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ		
Θεματικά Πεδία	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
		Οι μαθητές/-τριες είναι σε θέση:
Ορθόδοξη Εκκλησία και δημόσιος χώρος	Η ορθοδοξία και ο διάλογος με τον άλλον.	<ul style="list-style-type: none"> • Να προσδιορίζουν τις βασικές πτυχές της ορθόδοξης χριστιανικής διδασκαλίας για τον άλλον στη σύγχρονη εποχή. • Να ανακαλύπτουν τη σημασία που έχει ο διάλογος για την Ορθόδοξη Εκκλησία ως έκφραση έμπρακτης αγάπης στο πλαίσιο της ζωής τους αλλά και της σύγχρονης παγκοσμιοποιημένης εποχής.
	Ιεραποστολή στα πέρατα του κόσμου.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναλύουν τη σημασία της ορθόδοξης χριστιανικής μαρτυρίας ως γεγονός του ευαγγελισμού των εθνών και επανευαγγελισμού των χριστιανών. • Να αξιολογούν το οικουμενικό όραμα της Εκκλησίας ως συνέχεια του έργου που εγκαινίασε ο Χριστός για τη σωτηρία όλων των ανθρώπων.
	Ορθοδοξία και ανθρωπισμός.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν τις βασικές θέσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας για το ανθρώπινο πρόσωπο. • Να διακρίνουν την ορθόδοξη θεολογική προσέγγιση από τις αρχές του ανθρωπισμού αναφορικά με την έννοια του προσώπου.
	Εκκλησία, πολιτεία και πολιτική.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ανακαλύπτουν τις βασικές θέσεις της ορθόδοξης θεολογίας για την πολιτική και την εξουσία. • Να αναδεικνύουν πολιτικές διαστάσεις της ευθύνης που φέρουν οι χριστιανοί για τη μεταμόρφωση της κοινωνίας.
Η χριστιανοσύνη ανά τον κόσμο και δημόσιος χώρος	Η Καθολική Εκκλησία.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν τον ρόλο σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο σύγχρονων θεολογικών κινήσεων που αναπτύχθηκαν μέσα στους κόλπους της Καθολικής Εκκλησίας.
	Προτεσταντικές Εκκλησίες/ Ομολογίες.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν το περιεχόμενο βασικών θεολογικών αρχών με τις οποίες επέδρασε ο προτεσταντισμός στη σύγχρονη πολιτική και οικονομική σκέψη της Ευρώπης και επηρεάζουν τη ζωή ενός προτεστάντη σήμερα.
	Αρχαίες Ανατολικές Εκκλησίες.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τον πολιτισμό και τον τρόπο ζωής των αρχαίων Ανατολικών Εκκλησιών σε περιβάλλοντα μη χριστιανικά. • Να ερμηνεύουν διαστάσεις της γενοκτονίας των Αρμενίων.
	Ο οικουμενικός διάλογος.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τις προοπτικές που προκύπτουν κατά τη συνεργασία και τον

		<p>διάλογο των χριστιανικών Εκκλησιών – Ομολογιών.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναλύουν τη σημασία που έχει ο οικουμενικός διάλογος για το μέλλον της Ευρώπης.
<p>Θρησκείες και δημόσιος χώρος Α': Προσεγγίζοντας την ποικιλομορφία του θρησκευτικού φαινομένου στις κοινωνίες του μοντέρνου κόσμου</p>	Ιουδαϊσμός.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν την παρουσία των Ιουδαίων στην Ελλάδα και τη συμβολή τους στην πρόοδο της ελληνικής κοινωνίας. • Να διακρίνουν τις ποικίλες τάσεις ζωής, τις ανθρωπιστικές αξίες και την επίδραση των κλάδων του ιουδαϊσμού στον σύγχρονο κόσμο (π.χ. ορθόδοξος ιουδαϊσμός). • Να εξηγούν τη σημασία του Ολοκαυτώματος για την αναγκαιότητα διατήρησής του στη μνήμη της ανθρωπότητας, για τον σύγχρονο πολιτισμό.
	Ισλάμ.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν την παρουσία των μουσουλμάνων στην Ευρώπη και τις ευκαιρίες αλλά και δυσκολίες που προκύπτουν από τη συνάντησή τους με έναν πλουραλιστικό κόσμο. • Να διερευνούν θέσεις που αναπτύχθηκαν στους κόλπους του ισλάμ σχετικά με τα ζητήματα της ειρήνης και της βίας.
	Ινδουισμός.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τη σημασία που έχουν οι κάστες, καθώς και οι σχετικές θρησκευτικές διατάξεις για την κοινωνική ζωή των Ινδών που ζουν στην Ευρώπη. • Να αξιολογούν την επίδραση που άσκησε η ινδουιστική διδασκαλία στον σύγχρονο κόσμο ως προς την καλλιέργεια της μη βίας.
	Βουδισμός.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποδίδουν με δικά τους λόγια βασικές πτυχές της διδασκαλίας του βουδισμού για την ψυχή, την κυκλική αντίληψη της ζωής και τη λύτρωση. • Να αναλύουν την επίδραση που άσκησαν στον ευρωπαϊκό χώρο ρεύματα πνευματικότητας του βουδισμού.
	Κινέζικα – Ιαπωνικά θρησκευάματα.	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τα κύρια χαρακτηριστικά της κοινής και της λαϊκής κινεζικής θρησκείας (κομφουκιανισμός, ταϊσμός, κινεζικός βουδισμός), όπως αυτά εμφανίζονται στον σύγχρονο κόσμο. • Να αναγνωρίζουν την επίδραση των ιαπωνικών θρησκευμάτων και του πολυθεϊσμού στο ελληνικό πολιτισμικό και κοινωνικό πεδίο.
	Διαθρησκειακός διάλογος.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν τις βασικές θέσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας για τις άλλες θρησκείες στην ιστορία.

		<ul style="list-style-type: none"> • Να ανακαλύπτουν όψεις του διαθρησκευτικού διαλόγου, όπως υλοποιείται σήμερα, και πώς αυτός μπορεί να επιδρά την προσωπική και συλλογική ζωή των πιστών και των ανθρώπων γενικότερα.
	Νέα θρησκευτικά κινήματα.	<ul style="list-style-type: none"> • Να διερευνούν διαστάσεις του θρησκευτικού χαρακτήρα των νέων θρησκευτικών κινήματων. • Να αξιολογούν την επίδραση των ιδεών και της διδασκαλίας των νέων θρησκευτικών κινήματων στη σύγχρονη κοινωνία.
	Αθεΐα.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποδίδουν το περιεχόμενο βασικών εννοιών του αγνωστικισμού και της αθεΐας. • Να αποτιμούν την επίδραση της αθεΐας στη διαμόρφωση ιδεών και στάσεων ζωής.
Θρησκείες και Δημόσιος χώρος Β': Το θρησκευτικό φαινόμενο ως δομικό στοιχείο του σύγχρονου πολιτισμού	Θρησκεία και Επιστήμη Α': «Η θρησκεία σε διάλογο με τις θετικές επιστήμες: Το παράδειγμα της Βιοηθικής».	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατονομάζουν τα βιοηθικά διλήμματα που προκύπτουν από τις εφαρμογές και τα επιτεύγματα της γενετικής. • Να αναλύουν τον θρησκευτικό λόγο που αναπτύσσεται στο πλαίσιο του διεπιστημονικού διαλόγου πάνω σε ζητήματα βιοηθικής.
	Θρησκεία και επιστήμη Β'.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν τον ρόλο που διαδραματίζουν οι θρησκευτικές αντιλήψεις στη διαμόρφωση προβληματισμών σχετικά με τα διλήμματα που προκύπτουν λόγω των επιτευγμάτων της τεχνολογίας και της 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης (ρομποτική, τεχνητή νοημοσύνη). • Να περιγράφουν το νέο ανθρωποείδωλο των τεχνολογικών αυτών επιτευγμάτων, ως μετα-άνθρωπο, και τι αυτό σημαίνει για τη σχέση του ανθρώπου με το ιερό.
	Θρησκείες και ανθρώπινα δικαιώματα.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν τον ρόλο που διαδραματίζουν οι θρησκείες ως προς το ζήτημα της διαφύλαξης ή της καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
	Θρησκεία και βία.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ανακαλύπτουν τα χαρακτηριστικά της «θρησκευτικής βίας» στον δημόσιο χώρο ως ένα είδος παρερμηνείας της θρησκευτικής πίστης. • Να αξιολογούν τον θετικό και τον αρνητικό ρόλο των θρησκειών σε σχέση με τη διαχείριση φαινομένων καθημερινής βίας (bullying, υποτίμηση του «άλλου», του «διαφορετικού»).

	Θρησκεία και φυσικό περιβάλλον.	<ul style="list-style-type: none">• Να αξιολογούν στοιχεία θρησκευτικών διδασκαλιών για το περιβάλλον ή παραδείγματα δράσης θρησκευτικών εκπροσώπων, με τα οποία καταδεικνύεται η ευαισθησία των Θρησκειών ως προς την προστασία της φύσης.• Να αναγνωρίζουν την ευθύνη των πιστών των Θρησκειών για τη διαφύλαξη του περιβάλλοντος.
	Θρησκεία και τέχνη.	<ul style="list-style-type: none">• Να εντοπίζουν μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης και δημιουργίας, στις οποίες αποτυπώνεται η σχέση του ανθρώπου με το Ιερό.• Να αξιολογούν την αμφίδρομη σχέση μεταξύ τέχνης και θρησκείας.

Το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών θα εφαρμοστεί πιλοτικά - σε συνδυασμό με τα ισχύοντα Προγράμματα Σπουδών - σε όλα τα Πρότυπα και Πειραματικά Γενικά Λύκεια της χώρας κατά τα σχολικά έτη 2021-2022 και 2022-2023.

Από το σχολικό έτος 2023-2024 θα εφαρμοστεί στην Α' τάξη όλων των Γενικών Λυκείων της χώρας. Από το σχολικό έτος 2024-2025 θα εφαρμοστεί στην Β' τάξη όλων των Γενικών Λυκείων της χώρας. Από το σχολικό έτος 2025-2026 θα εφαρμοστεί στην Γ' τάξη όλων των Γενικών Λυκείων της χώρας.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 4 Νοεμβρίου 2021

Η Υφυπουργός

ΖΩΗ ΜΑΚΡΗ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

